

ویل دورانت

دریابۀ معنی زندگی

شهاب الدین عباسی

WWW.30BOOK.COM

فهرست

۱۳	مقدمه
۲۱	بخش اول: تمثای معنی
۲۳	فصل اول: یک نامه
۲۷	فصل دوم: مسئله و دین
۳۱	فصل سوم: مسئله و علم
۳۷	فصل چهارم: مسئله و تاریخ
۴۱	فصل پنجم: مسئله و آرمانشهر
۴۵	فصل ششم: خودکشی عقل
۵۱	بخش دوم: اندیشه‌هایی درباره ناخشنودی کنونی ما
۵۳	فصل هفتم: اهل ادبیات پاسخ می‌دهند
۷۵	فصل هشتم: بازیگران، هنرمندان، دانشمندان، مربیان و رهبران وارد بحث می‌شوند
۹۵	فصل نهم: دیندارها پاسخ می‌دهند

۸ ■ درباره معنی زندگی

فصل دهم: سه زن پاسخ می دهند ۱۰۵

فصل یازدهم: اندیشه‌هایی از زندان ۱۱۵

فصل دوازدهم: شکاکان سخن می گویند ۱۲۳

بخش سوم: نویسنده پاسخ می دهد ۱۲۷

فصل سیزدهم: درباره معنی زندگی ۱۲۹

درباره معنی زندگی

درباره معنی زندگی، اثری مهم و خواندنی از مورخ و اندیشه پرداز پرآوازه، ویل دورانت است، که در پی درخواست مردمی به نگارش درآمد که از وی درخواست کرد دلایلی به دست او بدهد که چرانیا بد خودش را بکشد، وگرنه خودکشی خواهد کرد. دورانت در آن وقت محدود پاسنهایی به آن مرد داد و چندی بعد، نامه‌ای برای بسیاری از شخصیت‌های مشهور و صاحب نظر از جمله مهاتما گاندی، جورج برنارد شو، سینکлер لوئیس، جواهر لعل نهرو و آندره موروئا فرستاد و از آن‌ها در این زمینه یاری خواست؛ و پاسنهای رسیده را به همراه دیدگاه خود، منتشر کرد. این کتاب، یکی از مهم‌ترین آثار ویل دورانت است که متن اصلی آن سال‌های سال، در محاق افتاده بود و چاپی از آن در دست نبود. این کتاب پس از چندین دهه از چاپ نخست، به کوشش جان لیتل که تا به حال کتاب‌های متعددی از ویل دورانت را ویراستاری و منتشر کرده، سرانجام در سال ۲۰۰۵ منتشر شد.

آشنایی خوانندگان ایرانی با دیدگاه‌های کسی که هزاران صفحه تاریخ

تمدن نوشته، راجع به معنا و ارزش زندگی، جالب توجه است؛ مورخ، اندیشمند و نویسندهٔ خوش قلمی که او را از اولین کسانی می‌شمارند که سعی کرد فلسفه را از «برج عاج آکادمی‌ها» به میان زندگی روزمرهٔ مردم ببرد. البته این کتاب حاوی دیدگاه‌های نویسندگان و شخصیت‌های متعددی است که هر یک نگاه خاص خود را به جهان و زندگی دارند و گاه بدون در نظر گرفتن رویکردهای دینی، تعارضی حاکی از تردید، پوچی و بی‌معنایی از آن به دست داده‌اند که با نقدهای جدی مواجه است.

ویل دورانت (۱۸۸۵ - ۱۹۸۱) برندهٔ جایزهٔ پولیتزر (۱۹۶۸) و مدال آزادی (۱۹۷۷) است. او بیش از پنجاه سال از عمرش را صرف نوشتن مجموعهٔ کتاب‌های معروف تاریخ تمدن کرد و در ۹۲ سالگی کتاب قهرمانان تاریخ را منتشر کرد. اولین کتاب او داستان فلسفه در طول بیش از هفت دهه باز چاپ شد و بیش از هر اثر دیگری مردم را با موضوع فلسفه آشنا کرد. او به عنوان مدافع حقوق بشر، مباحثی مانند برادری میان انسان‌ها و اصلاح اجتماعی را مدت‌ها پیش از آنکه این مباحث عمومیت پیدا کنند مطرح کرده بود. دورانت از طریق آثار و نوشته‌هایش، همچنان در کار آموزش دادن و غنا بخشیدن به خوانندگان سراسر جهان است و به میلیون‌ها انسان الهام می‌بخشد که زندگی‌هایی با چشم‌اندازهایی بزرگ‌تر و فهم و شفقت بیشتر داشته باشند.

مقدمه

پاییز سال ۱۹۳۰، ویل دورانت در خانه‌اش در یک هیل نیویورک، سرگرم جمع کردن برگ‌ها بود. آب و هوا، خاص آن وقت از سال بود و نسیم خوش و خنکی که از شمال می‌وزید، حسی از نشاط و سرزندگی در او می‌دمید.

دورانت همین طور که مشغول کار بود، مرد خوش‌بوخی نزدیکش شد و با صدایی آرام به او گفت قصد دارد خودش را بکشد مگر آنکه فیلسوف بتواند دلیل معتبری برای او بیاورد که این کار را نکند. دورانت که فرصتی برای پرداخت فلسفی به این موضوع نداشت، نهایت تلاشش را کرد تا دلیلی برای ادامه زندگی به دست آن مرد بدهد. خود دورانت بعدها ماجرا را چنین به یاد می‌آورد:

به او پیشنهاد کردم کاری برای خودش دست‌وپا کند، ولی او یکی داشت. گفتم غذای خوبی بخورد، ولی او گرسنه نبود. معلوم بود که دلیل‌های من تأثیری روی او نگذاشته بود. نمی‌دانم چه بر سرش آمد. در همان سال چندین نامه اعلام خودکشی دریافت کردم؛ بعدها متوجه شدم که ۲۸۴۱۴۲ خودکشی بین سال‌های ۱۹۰۵ تا ۱۹۳۰ در ایالات متحده رخ داده است.

چه دُوراهٔ دشواری و چه آمارِ! و آمارهای اخیر حتی هشداردهنده‌تر هستند: سازمان بهداشت جهانی تخمین زده که تنها در سال ۲۰۰۰ میلادی یک میلیون نفر به زندگی خود پایان داده‌اند؛ در ایالات متحده به طور متوسط ۸۴/۴ نفر در روز خودکشی می‌کنند، که به ۳۰۹۰۳ مرگ به دست خود می‌انجامد. هر ۱/۱ دقیقه، یک نفر امیدش را وامی‌نهد و به زندگی خود خاتمه می‌دهد.^۱

پس آیا اصلاً عجیب است که پرسش جاودان فلسفه این باشد که «معنی زندگی چیست؟» و آیا سؤالی مهم‌تر از این می‌تواند وجود داشته باشد؟ دانشگاهیان و فرزانگان، میلیاردها سلول مغز جمعی را در طول قرون و اعصار متمادی صرف تلاش برای صورت‌بندی پاسخ به این پرسش ابدی کرده‌اند. برای عده‌ای، این کار یک هوش‌گیری فکری است و برای عده‌ای دیگر، همان‌طور که دیدیم، جواب این سؤال معنایی بسیار عمیق، و بالقوه نتایجی مُهلک دارد. خود این سؤال حاکی از سؤال‌های فراوان دیگر است، اینکه ما در این جهان چه می‌کنیم؟ آیا خدایی هست؟ اگر هست، چرا این همه رنج می‌کشیم؟ اگر نیست فایدهٔ نفس کشیدنمان چیست؟ آیا وجودمان بر روی این کرهٔ خاکی صرفاً آخرین تمرین برای نمایش بهتری است که در پی می‌آید، یا هر چه هست همین است؟ و اصلاً هستی چیست؟ چیزی نه بیشتر از یک نمایش مضحک و عجیب و غریب کیهانی؟ نوعی سازگاری اتفاقی اتم‌هایی که طی میلیون‌ها سال به آفرینش موجودات ذی‌شعوری «پراز خشم و هیاهو برای هیچ» منتهی شدند؟ یا معنای عمیق‌تری هست که می‌شود به آن راه پیدا کرد؟ دورانت می‌گوید این مسئله معنی زندگی مدتی دراز اهمیت خاصی برای او داشت:

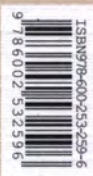
از وقتی که ایمان دینی‌ام را از دست دادم در مورد این مسئله به فکر فرو می‌رفتم، و زمان‌هایی غرق در حالتی از دل‌سردی می‌شدم، شبیه دلهره یا اضطرابی که در دورهٔ

۱. این اطلاعات بر پایهٔ پژوهشی از سوی سازمان بهداشت جهانی فراهم شده که گزارش آن در نشانی زیر آمده است:

روزی مردی به نزد ویل دورانت، مورخ و اندیشمند مشهور، رفت و از او درخواست کرد تا خیلی به دست او بدهد که چرا نباید خودکشی کند. دورانت در آن وقت محدود، جواب‌هایی به او داد و مدتی بعد، نامه‌ای برای بیش از صد شخصیت مشهور فرستاد و درباره معنی زندگی از آن‌ها نظر خواست و پاسخ‌های رسیده را به همراه دیدگاه خود، در این کتاب منتشر کرد.

«درباره معنی زندگی» یکی از خواندنی‌ترین آثار ویل دورانت، نویسنده کتاب بزرگ تاریخ تمدن است. متن اصلی این کتاب سال‌های سال در دسترس نبود و چند سال پیش به کوشش جان لیگل منتشر شد. ویل دورانت برنده جایزه پولیتزر و مدال آزادی است.

WWW.SCHOOLBOOKS.COM

بنگاه ترجمه و نشر
کتاب پارسه